

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ

СТАРА ЗАГОРА

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р **Надка Стефанова Костадинова**, научна специалност Икономика и управление /селско стопанство, управленско счетоводство/, катедра Мениджмънт към Стопански факултет на Тракийски Университет – Стара Загора.

Рецензията е изготвена на основание: Заповед №1302/11.12.2024 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов и решение на Научно жури, взето на първо заседание, проведено на 13.12.2024 г.

Автор на дисертационния труд: **Тоня Тодорова Петрушева**, катедра „Търговски бизнес“, СА „Д. А. Ценов“, Свищов за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност Икономика и управление /търговия/, професионално направление 3.8 Икономика.

Тема на дисертационния труд: „ИЗСЛЕДВАНЕ ВЛИЯНИЕТО НА ТЪРГОВСКИТЕ ФОРМАТИ ВЪРХУ ПОТРЕБЛЕНИЕТО НА БЪРЗОБОРОТНИ СТОКИ“

I. Обща характеристика на дисертационния труд

Предметът на изследване в дисертационния труд е потреблението на бързооборотни стоки, влияещо се от търговските формати и други фактори на потребителското поведение.

Общият обем на дисертационния труд е от 222 стандартни страници, като е структуриран по следния начин: въведение, три глави, заключение, списък на фигурите, списък на таблиците, декларация за оригиналност и достоверност, приложения.

Структурата (заглавна страница, съдържание, въведение, изложение, заключение и библиография) и съдържанието на дисертационния труд са в съответствие с изискванията на чл. 27, ал. 2 от Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България.

Използваната литература включва общо 162 литературни източника, от тях: 52 са на кирилица (български и руски език) и 110 на английски език. Всички са цитирани коректно.

Резултатите от изследването са представени на 47 фигури, 41 таблици и 5 приложения с обем от 31 страници.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Актуалност на изследването – Представеният дисертационен труд разглежда актуален и значим за търговията проблем. Нарастващото влияние на търговските формати върху структурата на продажбите и потреблението на бързооборотни стоки предполага изграждане на структура на потреблението и формира избора на клиента. Успехът на търговския формат е в пряка зависимост от изучаването и анализа от потребителското поведение. То се предопределя от различни икономически, демографски, културни, маркетингови и други детерминанти.

Коректно е подбран **обектът** на изследване – потребителите на бързооборотни стоки в България, осъществяващи покупка и потребление в домакинството.

Предмет на научното изследване е потреблението на бързооборотни стоки, влияещо се от търговските формати.

Изследователската теза е логично следствие от темата на дисертационния труд – в структурата на потреблението бързооборотните стоки заемат значителен относителен дял и тяхната покупка и потребление в домакинството се определят от влиянието на различни детерминанти.

Целта и задачите на дисертационния труд са точно и ясно формулирани, адекватни на обекта на изследване - да се адаптира и апробира в определена степен модел за изследване влиянието на търговските формати върху потреблението на бързооборотни стоки на равнище домакинство и на тази база да се формулират изводи и препоръки.

Използваната методология на изследването, обхващаща различни методи и подходи, е подходяща за целта и задачите на изследването и е приложена коректно.

Считам, че в дисертационния труд правилно са поставени ограничителните условия на изследването, а именно, че предложеният модел за изследване се апробира в извадка от домакинства в две области на България (Велико Търново и Бургас). Обемът на случайната и неповторна извадка обхваща 600 домакинства от двете области, като времевия обхват на изследването включва десет годишен период (2012-2022 г.).

Изложението на дисертационния труд е представено в три глави, като е постигната добра балансираност по отношение на техните обеми, а също така и на отделните им параграфи. Възприет е класически подход на структуриране на дисертация с разграничими и логически обвързани теоретична, методико-аналитична и проектна части, които в своята съвкупност представляват едно самостоятелно завършено изследване.

Всяка глава от дисертационния труд завършва с адекватно обобщени изводи.

В **заключението** на дисертационния труд докторантката представя обобщени теоретични постановки, резултати, постигнати при проучването, формулира основни изводи, които доказват тезата на дисертационния труд.

Считам, че дисертационният труд е оригинално и задълбочено научно изследване, лично дело на автора. Докторантката е спазила правилата на научната етика, като е цитирала коректно използваните литературни източници. Правилно са извършени изчислителните процедури и статистическата обработка на емпиричните данни. Дисертационният труд е отлично илюстриран и онагледен.

Авторефератът е представен във вид, който отговаря на изискванията, като отразява в обем от 41 страници съдържанието на дисертацията и постигнатите основни научни и приложни резултати.

Справката за приносите коректно отразява постигнатите от автора резултати, които изцяло приемам.

Представената ми за становище дисертация доказва, че докторантката е придобила задълбочени теоретични знания по изследваната проблематика и има способност да провежда самостоятелни научни изследвания.

Докторантката **Тоня Петрушева** е публикувала по темата на дисертационния труд 1 самостоятелна научна студия, отпечатана в Годишен алманах на СА – Свищов. Също така са представени 5 самостоятелни научни доклада, от които 3 на чужд език, презентирани на международни научни конференции. Това доказва, че резултати от дисертацията са получили популярност в страната и чужбина.

Въпроси, препоръки и бележки

Нямам въпроси към докторантката.

Препоръчвам на докторантката в бъдещата ѝ научна дейност да публикува изследванията си в специализирани, реферирани и индексирани научни списания.

III. Заключение

Дисертационният труд на докторантката **Тоня Тодорова Петрушева** на тема: „ИЗСЛЕДВАНЕ ВЛИЯНИЕТО НА ТЪРГОВСКИТЕ ФОРМАТИ ВЪРХУ ПОТРЕБЛЕНИЕТО НА БЪРЗОБОРОТНИ СТОКИ“ е завършено самостоятелно научно изследване, посветено на актуален икономически проблем. Поставените цел и задачи на изследването са успешно изпълнени.

Считам, че дисертационният труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение. С убеденост ще гласувам за присъждане на образователна и научна „Доктор“ на **Тоня Тодорова Петрушева** по научна специалност „Икономика и управление“ /търговия/.

10.02.2025 г.

град Стара Загора

Изготвил становището:

/проф. д-р Н. Костадинова/